

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Lene Kofoed
D: +4579755628
M: +4551724602
Mail:
Lene.Kofoed
@Hedensted.dk
Sagsnr. 01.03.03-P19-916689-
25

27.11.2025

Landzonetilladelse til etablering af sø til stork på matr.nr. 1i, Åle By, Åle, Sønderkærvej 11, 7160 Tørring

Hedensted Kommune har den 4. august 2025 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere en sø på ca. 800 m² på din ejendom matr.nr. 1i, Åle By, Åle, beliggende på adressen Sønderkærvej 11, 7160 Tørring. Ravnhøj Consult har indsendt ansøgningen på dine vegne. Placeringen er vist på nedenstående kort.

Kommunens afgørelse

Der gives tilladelse efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning¹ til etablering af søen.

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

1. Søen skal anlægges med en form, så den falder naturligt ind i landskabet med fladt skrånende bredder, hvor hældningen så vidt muligt ikke bliver stejlere end i forholdet 1:5 og primært anlæg 1:6-1:9 som angivet i ansøgningen. Søen etableres uden øer. Max. dybde 80-100 cm.
2. Søen etableres så den falder naturligt ind i landskabet, med uens brink af variabel hældning.
3. Den opgravede jord skal planeres ud i et tyndt, jævnt lag på de omliggende arealer, så der ikke opstår jordvolde omkring søen.
4. Udgravning af søer og planering af jord må ikke forårsage, at der opstår ændret overfladeafstrømning på tværs af matrikelskel.
5. Opgravet materiale må ikke placeres i beskyttet natur.
6. Evt. beplantning skal så vidt muligt ske på nordsiden af søen.
7. Dræn lukkes eller ledes uden om søen, som etableres uden tilløb og afløb.
8. Der må ikke opstilles andehuse, hegn eller andre indretninger i eller ved søen. Der må dog gerne opstilles almindeligt kreaturhegn omkring søen.
9. Der må ikke udsættes fugle, fisk eller andre dyr i søen, ligesom der ikke må fodres i eller ved søen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om lov om planlægning.

10. Der må ikke fodres i eller nær søen, eller opstilles fodertønder indenfor minimum 20 m af søen.
11. Søen placeres minimum 20 m fra skel til dyrket mark².
12. Når søen er anlagt, bedes du orientere kommunen på mail:
vandognatur@hedensted.dk

Ifølge museumslovens³ § 27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til VejleMuseerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

Vær opmærksom på at ved evt. omlægning af dræn kan det kræve en særskilt vandløbstilladelse.

Det forudsættes at entreprenøren er bekendt med de stillede vilkår.

Ortofo 2025 © Hedensted Kommune. Skitseret placering af ansøgte sø er vist med rød cirkel. Grøn skraveret områder er naturbeskyttet område. Rød streg er afgrænsning til Natura 2000-område.

² BKG 2024-12-10 nr 1503 Bekæmpelsesmidler §36. jævnfør kap 4.1 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 22.
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2017/10/978-87-93614-17-8.pdf>

³ Jf. Bekendtgørelse af museumsloven LBK nr. 1017 af 7. juli 2025.

Sagsfremstilling

Ejendommen ligger i landzone. Der må generelt ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone, uden tilladelse fra landzonemyndigheden. Etablering af ny sø er ændret anvendelse af arealet, og det kræver en landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Ansøgningen

Formålet med søen er, som led i et lidt større projekt omkring Åle og Uldum Kær, at forbedre fødemuligheder for storken på egnen, da der i år (2025) for første gang i mange år er et storkepar med to unger i Åle Kær samt et storkepar med tre unger i Uldum Kær. Dette arbejde foregår i samarbejde med Foreningen storkene.dk. Der er lokalt stor interesse og engagement i, at storken nu er vendt tilbage til denne egn efter mange år

I det samlede projekt er de ønskede tiltag hhv. anlæg og restaurering af små vådområder samt at forsøge at iværksætte øget afgræsning omkring disse. Foreløbig er 4 nye søer planlagt hos 3 lodsejere, der alle ligger indenfor 3-500 m fra storkereden i Åle. Det forventes at sådanne tiltag vil producere mere føde til storken i form af frøer, insekter, mosegrise m.fl., men også en række andre dyr og planter vil få gavn af projektet. De fleste søer vil være lavvandede søer med højst 100 cm vanddybde ved almindelig forårsvandstand. Se nedenstående kort med placering af fire nye søer. Denne tilladelse vedrører sø nr. 3.

Ortofo 2025 © Hedensted Kommune. Skitseret placering af ansøgte søer i det samlede projekt, vist med rød cirkel. Grøn skraveret områder er naturbeskyttet område.

I denne afgørelse søges om landzonetilladelse til en ny sø, som placeres på græsmark som afgræsses med kreaturer. Søen placeres udenfor den nærliggende naturbeskyttede eng, som sidst er blevet besigtiget i 2016 og har moderat naturkvalitet.

Søen får en max. dybde på ca. 80-100 cm, og der anlægges flade bredzoner med et anlæg på 1:6-1:9, hvilket er fremmende på såvel insekter som padder og vandfugle. Opgravet jord spredes ud på marken omkring søen og jævnes, så hele anlægget tager sig harmonisk ud i landskabet, og så der ikke opstår overfladeafstrømning på tværs af matrikelskel.

Placering af sø vist på kort fra ansøgningsmaterialet.

Beskrivelse af eventuelle vilkår

Flade og afrundede bredder (gerne fladere end 1:5) skaber lavvandede områder ved søkanter. De lavvandede steder giver varmere vandområder til gavn for mange vandhulsdyr. Lavvandede steder øger også arealet med søbund, der får rigeligt sollys, hvilket skaber levested for flere typer rodfæstede plantearter. Samtidig sørger den bløde overgang for, at padder og mindre pattedyr let kan komme både ned i og op af søer. Kommunen anbefaler i øvrigt, at man udformer brinkerne med varierende hældninger.

Tilløb og afløb fra søer kan give øget tilførsel af næringsstoffer til skade for henholdsvis søen og nedstrøms recipient.

Forbud mod at udsætte dyr og planter sikrer, at det er naturligt hjemmehørende og naturligt forekommende arter, der indvandrer til søer og vandhuller.

Fodring af dyr i og nær søer og vandhuller vil ofte resultere i lavere naturkvalitet pga. forurening med næringsstoffer.

Afstand til beplantning, særligt på sydsiden, skal sikre at søer ikke kommer til at ligge i permanent skygge og mindske mængden af nedfaldene løv som ender i søer, og her vil rådne og forringe vandkvaliteten. Vandplanter er med til at rense vandet og har brug for lys for at trives.

Hedensted kommune ønskes orienteret, når søer er færdig etableret for at sikre ajourføring af registrering af søer.

Høringer

Hedensted Kommune har vurderet at sagen skal sendes i høring jf. forvaltningslovens §19. I landzonesager skal kommunen foretage en høring medmindre det vurderes, at sagen er af underordnet betydning for naboerne jf. planlovens §35 stk. 4.

Ansøgningen har været sendt i 14 dages nabohøring, hvilket har givet anledning til bemærkning fra nabo om, at projektet ikke må forårsage oversvømmelse af grund, dræning af eksisterende sø eller andre ændringer med vandet. Der er gjort opmærksom på, at der er stillet et vilkår, som skal tage hensyn til dette:
"Udgravning af søer og planering af jord må ikke forårsage, at der opstår ændret overfladeafstrømning på tværs af matrikelskel". Søerne vurderes ikke at ville kunne ændre grundvandsstanden i området.

Museet er blevet hørt og udtaler, at de vurderer at placeringen af de 4 søer er uproblematisk i forhold til fortidsminder.

Kommuneplan

Der er i kommuneplanen bl.a. udpeget Grønt Danmarkskort, Oversvømmelse og erosion, Særligt værdifulde landbrugsområder, Specifik geologisk bevaring samt Lavbund⁴.

Grønt Danmarkskort - Potentielle økologiske forbindelser, er områder, hvor det er muligt at genskabe værdifulde levesteder og forbinde naturområder, for vilde dyr og planter, samt hvor der kan reetableres natur til genskabelse af større sammenhængende naturområder eller styrke eksisterende økologiske forbindelser.

Placering af søer på dyrket mark, indenfor potentielle naturudpegninger, er med til at skabe sammenhængende naturområder i landskabet, og styrker eksisterende økologiske forbindelser og derfor er projektet i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer herfor.

Oversvømmelse eller erosion - Områder der kan blive udsat for oversvømmelse. I fremtiden forventes der mere voldsomt vejr for eksempel ekstremnedbør og stormflod, der kan betyde flere oversvømmelser med betydelige skader til følge, hvilket i nogle tilfælde kan have store omkostninger. Der forventes forøgede regnmængder, især om vinteren, som vil medføre en forhøjet grundvandsstand i de øvre jordlag, hvilket kan bevirke opstuvning af vand på overfladen og problemer med at lede vandet væk. Derudover resulterer det i en øget udledning af overfladevand til vandløbene, hvor den øgede vandmængde kan forårsage oversvømmelse i de lavtliggende områder omkring vandløbene.

⁴ Kommuneplan Retningslinjer 2021 - 2033 - Hedensted Kommune

Placeringen af søer vurderes ikke at være i uoverensstemmelse med retningslinjen for denne udpegning.

Særligt værdifulde landbrugsområder - I området særlig værdifulde landbrugsområder skal jordbrugets (land- og skovbrug) erhvervsmuligheder prioriteres højt i forhold til andre interesser, ved overlap med andre, skal udviklingen tilpasses de enkelte interesser.

Da jorden er taget ud af drift er søer ikke i uoverensstemmelse med retningslinjen for denne udpegning.

Specifik geologisk bevaring – Det Midtjyske Søhøjland: Område udpeget som del af Danmarks mest værdifulde geologiske områder. Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.

Det vurderes, at det ansøgte, ved form, placering og beskedent omfang, ikke ændrer væsentligt på de værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge.

Lavbund - Lavbundsarealer skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes, eller som kan forringe muligheden for at styrke det vilde dyre- og planteliv.

Lavbundsareal, der kan genoprettet skal friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes.

Placering af en sø på dyrket mark, indenfor lavbundsarealer hindrer ikke forøget vandstand i området og er ikke i konflikt med retningslinjerne.

Natura 2000-områder og Bilag IV arter

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV arter i området væsentligt.

Ejendommen ligger op ad nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer Habitatområde nr. 66 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 44.

Der er ca. 610 meter til nærmeste udpegningsgrundlag mod øst, som er rigkær med moderat tilstand.

Hedensted Kommune har ikke registreret bilag IV arter i området hvor søerne ønskes placeret. Ejendommen er beliggende indenfor udbredelsesområdet for bilag IV arter som vand-, frynse-, og langøret- flagermus, samt odder, markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander⁶.

Vandrammedirektivet og vandområdeplan

Hedensted Kommune skal ifølge Indsatsbekendtgørelsens §8⁷ sikre at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder og sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

⁵ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter Bek. nr. 1098 af 21. august 2023 (Habitatbekendtgørelsen).

⁶ Diverse videnskabelige rapporter med overvågning af arter fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>; <https://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>; [SR520.pdf](#); [SR603.pdf](#)

⁷ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr 449 af 11/04/2019

Målsætningen for vandløbet (Tørring Bæk) er, jf. Vandområdeplanerne⁸, at vandløbet skal have en 'God økologisk tilstand'. Målsætning for vandløbet er, jf.

Vandområdeplanerne ikke opfyldt, og den økologiske tilstand eller potentiale er følgende:

- Smådyrsvurdering ved DVFI⁹; 'Høj økologisk tilstand'
- Fisk; Dårlig økologisk tilstand'
- Alger; God økologisk tilstand
- Planter; Moderat økologisk tilstand
- Nationalt specifikke stoffer; Ikke god økologisk tilstand
- Kemisk tilstand; God økologisk tilstand

Samlet har vandløbet Dårlig økologisk tilstand.

Kommunens samlede vurdering

Landzonetilladelsen vurderes ikke at påvirke landskabelige værdier i væsentlig grad og er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer. Derfor meddeles hermed tilladelse efter planlovens § 35 til søen, som ansøgt.

På grund af afstanden og projektets karakter vurderes etablering af søen ikke at have indflydelse på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet, på grund af den hidtidige anvendelse af arealet, ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Projektet kan fremme vilkårene for flagermus og padder.

Etablering af søen vurderes ikke at have betydning for tilstanden i Tørring Bæk, grundet projektets omfang og afstand på ca. 625 meter til vandløbet.

Placeringen af søen vurderes ikke at være i uoverensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer, projektet er i overensstemmelse med retningslinjer for Grønt Danmarkskort og projektet understøtter udviklingen af naturområderne og biodiversiteten i området. Dette er også med til at opfylde mål og intentioner i Hedensted Kommunes biodiversitetsstrategi.

På baggrund af ovenstående kan der gives tilladelse til projektet.

Klagevejledning

Der kan klages over afgørelsen til Planklagenævnet af:

- Erhvervs- og vækstministeren,
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- i øvrigt enhver med retlig interesse i afgørelsen,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

⁸ Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, Miljø- og Fødevareministeriet. MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027.

(<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>) og MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027, kan ses via dette link: [Miljøgis](https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024) (<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024>).

⁹ DVFI er forkortelse for Dansk Vandløbs Fauna Indeks, som benyttes til at vurdere vandløbs tilstand.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på [Hedensted Kommunes hjemmeside](#). Klagefristen er fire uger efter datoen for offentliggørelse. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest den **29.12.2025**.

Klageportalen finder du via [Nævnenes hus](#), [Borger.dk](#) eller [Virksomhedsregisteret](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på ca. 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videresendelsen.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Planklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Nævnenes hus](#).

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hvis du ikke inden 5 uger efter annonceringen på kommunens hjemmeside har modtaget besked fra kommunen om, at der er kommet klager, kan tilladelsen udnyttes.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om nødvendig tilladelse efter anden lovgivning.

Når søen anlægges med et vandspejl større end 100 m², vil den blive omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, når der er opstået et naturligt plante- og dyreliv i søen. Det betyder, at tilstanden herefter ikke må ændres uden tilladelse fra kommunen.

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at ringe til kommunen på telefonnummer +4579755628.

Med venlig hilsen

Lene Kofoed
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening, Sydøstjylland
Friluftsrådet

VejleMuseerne
Glud Museum

Rådgiver/konsulent